2022.M7

2022L001A1IL

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Scrúdú na hArdteistiméireachta, 2022

Gaeilge

Páipéar 1
(Cluastuiscint agus Ceapadóireacht)

Ardleibhéal

Dé Luain 13 Meitheamh   Tráthnóna 2:00 – 4:20

160 marc

Scrúduimhir

Lá agus Mí do Bhreithe

Scríobh 3 Feabhra mar 0302, mar shampla

Stampa an Ionaid

Rinneadh coigeartuithe ar scrúdpháipéir 2022 d'fhonn aon chur isteach ar an bhfoghlaim a tharla de bharr COVID-19 a chúiteamh. D'fhéadfadh sé nach bhfuil an struchtúr agus an leagan amach céanna ar an scrúdpháipéar seo is a bhí ar scrúdpháipéir i mblianta eile roimhe nó ina dhiaidh seo.

Treoracha

Scríobh do Scrúduimhir agus Lá agus Mí do Bhreithe sna boscaí ar an gclúdach tosaigh.

Scríobh do chuid freagraí ar gach cuid den scrúdú seo sna spásanna atá curtha ar fáil sa fhreagarleabhar seo.

Scríobh do chuid freagraí **le peann i ndúch gorm nó dubh**. **Ní ceadmhach peann luaidhe a úsáid.**

Déanfar an freagarleabhar seo a scanadh agus is ar scáileán a chuirfear do chuid oibre i láthair an scrúdaitheora. Mar sin is féidir nach bhfeicfidh an scrúdaitheoir aon rud a scríobhfaidh tú taobh amuigh de bhoscaí na bhfreagraí.

Tá **dhá** chuid sa scrúdú seo.

Cuid I	An Chluastuiscint	**60 marc**
Cuid II	An Cheapadóireacht	**100 marc**

Cuid I	An Chluastuiscint	60 marc

Freagair gach cuid – A, B, C – sa fhreagarleabhar seo. Caithfidh do chuid freagraí uile sa triail seo a bheith i nGaeilge, ach amháin nuair nach gá sin.

Cuid A

Cloisfidh tú ***dhá*** fhógra raidió sa chuid seo. Cloisfidh tú gach fógra díobh **faoi dhó**. Beidh sos ann leis na freagraí a scríobh tar éis na chéad éisteachta ***agus*** tar éis an dara héisteacht.

FÓGRA A hAON

1. (a) Cad atá á lorg ag TG4?

(b) Luaigh **dhá** ghné de na cluichí a phléifear ar an gclár.

(i)
(ii)

2. Scríobh síos cáilíocht **amháin** atá riachtanach don phost seo.

3. Cad é an dáta deireanach le haghaidh na n-iarratas?

FÓGRA A DÓ

1. (a) Cén lá speisialta a bheidh á eagrú ag Coiste Glas Scoil an Droichid Dé Céadaoin seo chugainn?

(b) Cad é téama an lae speisialta seo?

2. Cén teideal atá ar an scannán a thaispeánfar do na scoláirí sinsearacha?

3. Scríobh síos ábhar **amháin** a phléifear sna ceardlanna éagsúla ar an lá.

Cuid B

Cloisfidh tú ***dhá*** chomhrá sa chuid seo. Cloisfidh tú gach comhrá díobh **faoi dhó**. Cloisfidh tú an comhrá ó thosach deireadh an chéad uair. Ansin cloisfidh tú ina ***dhá*** mhír é. Beidh sos ann leis na freagraí a scríobh tar éis gach míre díobh.

COMHRÁ A hAON

An Chéad Mhír

1. Cén dea-scéal atá ag Seán do Chiara?

2. Cathain a bhí breithlá Chiara ann?

3. Luaigh cúis **amháin** a molfadh Seán go mór an teagascóir a bhí aige.

An Dara Mír

1. Scríobh síos **dhá** chúis nach mbeadh Seán ábalta carr a choinneáil ar an mbóthar.

(i)
(ii)

2. Tabhair cúis **amháin** nach bhfuil aon ghá ag Seán le carr agus é ar an ollscoil.

3. Cén fáth a bhfuil Ciara ag tnúth go mór lena carr féin a bheith aici?

COMHRÁ A DÓ

An Chéad Mhír

1. Cén fáth a dtéann Máire go Corcaigh ag siopadóireacht go minic?

2. Cén saghas cóta a cheannaigh Máire?

3. Luaigh rud **amháin** a deir Pól faoi shiopaí carthanachta.

An Dara Mír

1. Scríobh síos **dhá** bhuntáiste a bhaineann leis an tsiopadóireacht d'éadaí ar líne, dar le Pól.

(i)
(ii)

2. Tabhair an **dá** chúis ar sheol Máire ar ais an geansaí a cheannaigh sí ar líne.

(i)
(ii)

Cuid C

Cloisfidh tú ***dhá*** phíosa nuachta sa chuid seo. Cloisfidh tú gach píosa díobh **faoi dhó**. Beidh sos ann leis na freagraí a scríobh tar éis na chéad éisteachta ***agus*** tar éis an dara héisteacht.

PÍOSA A hAON

1. Cathain a sheol an rialtas an polasaí nua?

2. Cén aidhm atá le polasaí nua an rialtais?

3. Scríobh síos an **dá** thoradh fhiúntacha a chreideann an rialtas a bheidh ar na gníomhartha sa pholasaí nua seo.

(i)
(ii)

PÍOSA A DÓ

1. Cén fáth a bhfuil aitheantas bainte amach ag Dónall Ó Héalaí sa scannán Gaeilge *Arracht*?

2. Cén tréimhse i stair na hÉireann ina bhfuil an scannán *Arracht* suite?

3. Tabhair cúis **amháin** a raibh Dónall Ó Héalaí an-bhródúil as páirt a bheith aige sa scannán *Arracht*.

Cuid II	An Cheapadóireacht	100 marc

Freagair do rogha CEANN AMHÁIN de ***A, B nó C*** anseo thíos.
Treoracha: Ní gá níos mó ná 500-600 focal nó mar sin a scríobh i gcás ar bith.
Ní mór do na hiarrthóirí cúram a dhéanamh de chruinneas na teanga. Caillfear marcanna má bhítear faillitheach ann.
Ní mór ceangal cinnte leanúnach a bheith ann idir an teideal a roghnaítear agus an t-ábhar a scríobhtar.

A	AISTE nó ALT NUACHTÁIN / IRISE	100 marc

Scríobh AISTE **nó** ALT NUACHTÁIN / IRISE ar cheann **amháin** de na hábhair seo.

(a) Sochaí na hÉireann sa lá atá inniu ann.

(b) An tionchar a bhíonn ag na meáin shóisialta ar dhaoine.

(c) Éire agus an tAontas Eorpach.

(d) Saol an duine óig in Éirinn – an bhfuil sé ag dul i bhfeabhas nó in olcas?

(e) Mo laochra.

B	SCÉAL	100 marc

Ceap SCÉAL a mbeadh do rogha ceann **amháin** díobh seo oiriúnach mar theideal air.

(a) Buíochas.

(b) Is binn béal ina thost.

C	DÍOSPÓIREACHT / ÓRÁID	100 marc

Freagair do rogha ceann **amháin** díobh seo.

(a) Scríobh *an chaint* a dhéanfá i ndíospóireacht scoile ar son an rúin seo a leanas **nó** ina aghaidh:

Tugtar cothrom na Féinne do gach duine sa lá atá inniu ann.

(b) Iarradh ort píosa cainte a dhéanamh ar chlár raidió ar an ábhar seo a leanas:

Mo thaithí ar an gcóras oideachais.

Scríobh an *píosa cainte* a dhéanfá ar an ábhar sin.

Ceist

Tosaigh gach ceist ar leathanach nua

Cuid

Ceist

Tosaigh gach ceist ar leathanach nua

Cuid

Ceist

Tosaigh gach ceist ar leathanach nua

Cuid

Ceist

Tosaigh gach ceist ar leathanach nua

Cuid

Ceist

Tosaigh gach ceist ar leathanach nua

Cuid

Ceist

Tosaigh gach ceist ar leathanach nua

Cuid

Ceist

Cuid

Tosaigh gach ceist ar leathanach nua

Ceist

Tosaigh gach ceist ar leathanach nua

Cuid

Ceist

Tosaigh gach ceist ar leathanach nua

Cuid

Ceist

Tosaigh gach ceist ar leathanach nua

Cuid

Ceist

Tosaigh gach ceist ar leathanach nua

Cuid

Ceist

Tosaigh gach ceist ar leathanach nua

Cuid

Ná scríobh ar an leathanach seo

Fógra cóipchirt
D'fhéadfadh sé go bhfuil téacsanna nó íomhánna sa scrúdpháipéar seo nach é Coimisiún na Scrúduithe Stáit úinéir an chóipchirt orthu, agus d'fhéadfadh sé gur athchóiríodh iad, chun críche an mheasúnaithe, gan cead na n-údar a fháil roimh ré. Ullmhaíodh an scrúdpháipéar seo de réir Alt 53(5) den *Acht um Chóipcheart agus Cearta Gaolmhara, 2000*. Ní údaraítear aon úsáid dá éis chun aon chríche ach amháin chun na críche dá bhfuil sé beartaithe. Ní ghlacann an Coimisiún aon dliteanas as sárú ar bith ar chearta tríú páirtí a eascraíonn as dáileadh ná as úsáid neamhúdaraithe an scrúdpháipéir seo.

Scrúdú na hArdteistiméireachta – Ardleibhéal

Gaeilge – Páipéar 1
(Cluastuiscint agus Ceapadóireacht)

Dé Luain 13 Meitheamh

Tráthnóna 2:00 – 4:20